

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap Megjelenik minden vasárnap.

A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egyes évre 8 korona. Félévre: 4 korona.
Négyedévre: 2 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.
Felelős szerkesztő:

Dr. JÜNKER PÁL.

KIADÓHIVATAL:

Vágó Gyula könyvsajtója,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők
A hirdetéseket jutányosan számítjuk.

Amerikai munkásviszonyok.

Irta Salamon Ferencz.

Azok, akik eddig a magyar lapok hasábjain az amerikai munkásviszonyok ismertetésével foglalkoztak, részint csak felületesen ismerték a tárgyat, részint hazafias intenciókból származó, megbocsátható tudatos tendenciával igyekeztek a helyzetet akként ecsetelni, hogy elvegyék a magyar ember kedvét az Amerikába való kivándorlástól. Ez a törekvés azonban — amint tények bizonyítják — nem vezetett célhoz, azaz a kivándorlási kedvet legkevésbé sem csökkentette. Semmi sem bír akkora bizonyító erővel, mint a pénz, hogy pedig a kivándoroltak jelentékeny pénzösszegeket küldenek haza, azt otthon ezrek és ezrek tudják, de a statisztika is nyilván hirdeti, minelfogva az eljesztő szándékkal megírt hírlapi cikkek hatását már ez az egy argumentum is lerontja, nem is szólva arról, hogy a kivándoroltak otthon lévő rokonaikkal körülményesen közlik a való tényállást. Ismerek a többek közt olyan kivándorolt magyart, aki már háromszor utazott haza abból a célból, hogy élete fogytáig szülőföldjén

marad, de negyedszer is kivándorolt, visszaesalogatta az itt megszkott jó-lét, melyet a munkasoztályhoz tartozó honfitársaink, sajnos otthon nem találhatnak fel. Sokkal célszerűbb volna tehát az amerikai munkásviszonyokat a maguk valódi mivoltában megismerni és megismertetni. Hadd látnók, mi vonzza ide és mi köti itt le anynyira a magyar embert, hogy lassankint a haza szeretete is kihalt lelkéből. Megismerve a valódi helyzetet, talán képesek leszünk az itteni intézményekhez és szokásokhoz hasonlókat otthon is meghonosítani, miáltal sokkal inkább elérnők a kivándorlási kedv csökkenését, mint mindenféle ijesztgető, a helyzetnek csupán árnyoldalait feltűntető hírlapi cikkekkel. Ezt a célt tartja szem előtt a „Magyar Pénzügy”-nek egy Akronból (Ohio-állam) kelt cikke, mely az amerikai munkásviszonyokat ismerteti a maguk valóságában.

A világ egyetlen államában sem valósult meg a szociáldemokrácia követelményei akkora mértékben — ugymond — mint az északamerikai Egyesült-Államokban, hogy a munkasoztály jóléte, függetlensége, más osztályokkal való egyenjogúsága ma már nem ideális fogalmak és hol a munka az ipari produkció terén a tőkével egyenrangú tényezőnek van elismerve. Csakhogy a szociáldemokraták eme követelményeinek nagyrész-

ben való megvalósulását a munkások itt éppenséggel nem a szociáldemokraták Európában szokásos agitációinak, azok vezérei politikai stréberkedésének, népgyűléseknek, tüntető körmeneteknek stb. köszönhetik. Szociáldemokrata politikai párt itt is létezik ugyan, sőt az e párthoz tartozók száma folyvást növekszik, de a párt, mint ilyen, rendszerint csak az elnökválasztás alkalmával adja jelét létezésének. A munkások jogos követelményeinek megvalósítása, a munkásty szervezése terén azonban a szociáldemokrata párt korifeusainak Amerikában vajmi kevés szerepük van, az amerikai munkások nem is tűnnek meg, hogy legsajátosabb belügyeikbe velük nem egy kenyeret evő, közéjük nem tartozó, esetleg a munkások keresményéből élő agitátorok pláne irányadólag beavatkozzanak. Egészen más erőforrásnak köszönhetik az amerikai munkások a nagyszabású vívmányokat: önmaguknak, intelligenciájuknak, összetartásuknak, melyeknek segítségével hozták létre az ugynevezett munkásuniókat. Az amerikai munkásuniók jól megkülönböztetendők a szociáldemokrata pártszervezettől, valamint a nálunk is szervezkedni kezdő szakszervezetektől, melyek nem egyebek, mint a szociáldemokrata szervezet ex-pozitívái. Az amerikai munkásuniók kizárólag a munkások anyagi érdeke-

A „CSURGÓ ÉS VIDÉKE” TÁRCAJA.

MUTAMUR.

I.

Tavasza nyár, az őszre tél jó,
Az élet örök változás,
A keret mindig változatlan,
A kép, a kép az egyre más.

Az illat illat mindörökké
Amíg csak áll a nagy világ
De minden évben más a rozsa
S az ibolya s a gyöngyvirág.

A szerelem is él örökké
De szereplője egyre más
A kis leányka vén asszony lesz
S a kis legényke rheumás . . .

II.

A város sem a régi, lám.
Új tornyok serege néz le rám,
Új utcák, terek házak száza
A változandót magyarázza.

Más hordár áll az utcasarkon,
Más nép nyüzsgő a Dunaparton
Megváltozott a lampafény is
És megváltoztam lassan én is.

III.

Kisasszonyom, ki ott lakik most
Egy kört valamely során:
Ne haragudjék, hogy nyugodtan
Eszem ebédem s vacsorám . . .

Hogy nem sóhajtok szakadatlan,
S magára már nem gondolok . . .
Hogy apró lába gyors nyomában
A lábam már nem sompolyog.

Hogy nem igyekszem felkeresni
S nem fáj szívem kegyed után;
S hogy nem tudom többé szeretni,
Mint hajdanában, oly bután.

IV.

Mert látja kérem, mi sem áll örökké.
Hiába, maga sem a régi többé.
Én sem vagyok e régi, léha gyermek,
A csalfaságért most már nem kesergek.

Forog a világ, szép kisasszonyom . . .
A titkos csókot már nem szomjazom.
Nem vonzanak a cifra, szép Szírenek
A Loreleyok és a esáros ének.

A szegény ember azt sem tudja miért:
S egyszer csak nem hevül semmiért
Az édes ábránd és a tiszta vagy
Egyszerre elröpül s magunkra hagy.

Igaz. A szerelem egy cifra semmi,
Erette kár a kárhozatba menni.
Pár kézszorítás . . . Megszokják egymást
S a végén aztán szeretünk egy — mást. . .

V.

Csodálkozik most ugye bár?
Azt hiszi, eszem félre jár,
S hogy elgondolva édes multam
Egy kicsikét megbolondultam.

Óh, jól tudom, mit mond a mult: —
Mesék világa elavult;
A szerelem egy szép mese,
Nem szabad hinni percre se!

Tartósság benne semmi sincs.
Nyílt házon egy ajtókilincs
Mely nyílik, minden kéznyomásra,
Es nyílik soknak, egyre-másra.

Igaz, hogy régen másként hittem,
Mint ahogy mostan sirom itten
De hát az ember azért véntül,
Hogy tanuljon a sors könyvéből.

Az én agyam sokat tanult,
Tudom már jól, mit mond a mult.
Ábrándozunk, álmodozunk,
Amíg lassan megváltozunk . . .

Lantos.

inek előbbrevitelével foglalkoznak, politikai céljuk nincs, sőt szorosan vett társadalmi célok elérése sem foglaltatik munkaprogramjukban. Az uniónak tagja lehet, sőt sürgős szükség által kényszerítve tagjává is lesz minden szakmabeli munkás, bármely politikai párthoz tartozik, illetve bármely vallásu vagy memzietiségü. Az uniók szakmák szerint alakulnak és működésük köre vagy csak egy gyárra, vagy ahol több hasonló gyár van, a gyárvárosra terjed ki. De az azonos szakmához tartozó munkások uniói szerves összeköttetésben állanak egymással: van központi kormányzatuk, de az csak a szakma általános érdekeit szolgálja, míg a helyi érdekek kizárólag az illető helyi unió hatáskörébe tartoznak.

Az uniók főleg a munkaidő és munkabér kérdésével foglalkoznak és ezek tekintetében a munkások követelményeit igen egyszerű módon valósítják meg. Minden szakmabeli munkás tagja lévén az uniónak, munkát csak ott vállalhat, ahol a munkabérre nézve az unió által megszabott követelményeknek a gyár eleget tett. Az unió követelményének ellenszegülőgyár tehát egyszerűen nem kap szakmunkást, mert az unió határozata folytán a munkában levők is kilépnek, újak pedig nem jelentkeznek. Ha valamely munkás az unió tiltó határozata ellenére munkában marad, vagy a bojkottált gyárba munkásul belép, ezt rögtön és örökre kizárják az unió tagjai sorából, más unióba sem veszik fel, az ilyen munkás aztán örökre el van zárva a keresettől, mert amely gyár az unióból kizárt munkást fogad fel munkásul, az maga is bojkott alá kerül. Helyi sztrájkot ritkán, általános sztrájkot még ritkábban rendeznek az uniók, ezt a fegyvert inkább a bányamunkások alkalmazzák, ahol minden egyes napi munkaszünet a vállalatoknak óriási kárt okoz, ellenben a gyárakkal szemben a munkából való kilépés és a gyár bojkottálása a sztrájk-

nál sikeresebb eszköznek bizonyult. Rossevelt székfoglaló üzenete rokon-szenvesen nyilatkozik az uniókról és csak az esetben tartaná szükségesnek az unió ellen irányuló rendszabályokat, ha azok az ipari termelés lehatárolását eredményező túlköveteléseket állítanának fel. Ettől azonban az uniók óvakodni fognak, mert eddigi sikereiket a bölcs mérsékletnek és a társadalmi és állami rend felforgatásától való tartozkodásnak köszönhetik. E szempontból az uniók csak akkor válhatnak veszélyessé, ha azok vezetése szocialista vagy éppen anarchikus elemek kezébe kerülne, ettől azonban egyelőre nem kell tartani.

Lássuk most már röviden a munkásuniók által eddig elért vívmányokat. Ezek közt legfontosabb a napi munkaidőnek 9 órára való leshorítása és pedig az állami üzemekben is. Nálunk szokatlanul hangzik, hogy Amerika összes gyáraiban és egyéb ipartepein este 6 órakor, illetve, mivel a gyári órák a sun-time (napidő) szerint igazodnak, már délután 5 1/2 órakor megszűnik a nappali munka. Ekkor a munkás kényelmesen megebédel és lefekvés előtt elég ideje van a szórakozásra, olvasgatásra, vagy az estéli iskola látogatására is. Reggel 6 1/2 órakor aztán teljesen kipihenten lép ismét munkába, melyet napközben, a lunch idején egy órai szünet szakít meg. Szombaton délelőtt pedig a heti munka szünet meg és a szünet hétfőn reggeli 6 és fél óráig tart. Tehát a munkásnak minden héten másfél napja van a pihenésre és szórakozásra, a mihez még a törvényileg rendelt rendkívüli munkaszünetek járulnak, melyek az egyes államokban különbözők. Egyes gyárak ugyan a rendes munkaidőn túl, sőt vasárnap is üzemben tarthatók, de a munkások a munkára nem kényszeríthetők; az erre önként vállalkozók hétköznap a rendkívüli munkáért a rendes munkabér másfélszeres, vasárnap félszeres összegét kapják.

Attérve a munkabér tekintetében

elért vívmányokra, a következőket említem fel: A nők napi munkabére 1 dollártól másfél dollárig (4·92—7·38 kor.), a férfiaké, ha a munka nem igényel kiválóbb szakismereteket, másfél dollártól 3 dollárig (7·38—14·76 kor.) terjed. Kiválóbb szakismereteket igénylő munkások, valamint foremanok (munkavezetők) napi 5—8 dollárt is megkeresnek s rendszerint a szokottnál nagyobb a napi keresetük a darabszám dolgozó munkásoknak is. Erre a kivándorlás csökkentése érdekében íródott cikkek azt szokták mondani, hogy igaz ám, de Amerikában egy dollár csak az ottani egy forint fizetőképességével ér fel. Ez nem beszéd, mert ott, ahol egy pond (majdnem fél kiló) disznóhús ára 8 cent (38 fillér) és ugyanily arányban viszonyulnak az egyéb közönséges élelmi cikkek árai is a hazai árakhoz, ott nem lehet mondani, hogy egy dollárért csak annyit lehet vásárolni, mint 2 koronáért otthon. Igaz, hogy a finomabb ruházati és luxus-cikkek jóval drágábbak, mint Magyarországon, de ezek megszerzésére a munkás nincs utalva s a három dollárért vásárolt erős cipő félévig is eltart. Egy magános munkás egy havi ellátása, lakást fűtést élelmezést egybeszámítva nem kerül többé 15—18 dollárnál, a miből látható, hogy ha a munkás nem iszacos, még a minimalis munkabér mellett is meglehetősen összeget takaríthat meg keresetéből s tényleg szép számmal vannak kivándoroltak, a kik 8—10 évi gyári munkában megtakarított szerezvényükből házat, farmot szereztek, vagy korcsmát, mézszárszékot, boltot nyitottak.

HÍROK.

— **Esküvő.** Eisner József zalaegerszegi kereskedő ma, f. hó 19 én vezeti oltárhoz Lang Etelkát, a helybeli izr. templomban. Az új párnak őszintén gratulálunk és legjobb kívánságainkat tolmácsoljuk.

A huszár szerelme.

—A „Csurgó és Vidéke“ számára írta —
Alpári Lajos.

A faluban végigharsogott még egyszer utoljára a sorozás óta minden nap hallható nóta, amely így kezdődik:

Októbernek elsején
Be kell rukkolni . . .

Milyen gyorsan eljött ennek is az ideje. Bezzeg majd lasabban fognak mulni a napok bent a városban, abban a rettenetes nagy sárga házban, a kaszárnyában.

Hajnali virradóra megindul a sok kocsi mindegyikében öt-hat felpántlikázott legény dalol összeötelve s mindegyik kis kapuból szomorúan integet egy-egy könynyekkel tele sirt keszkenő utánuk. A fehér nép bucsuzik tőlük három esztendőre, vagy talán örökre, ki tudná előre megmondani? hiszen a katona élete csupa bizonytalanság. Egyik-másik módosabb legény egész a városig kíséri szive választottját. Olyan nehéz az a válás, de hát meg kell lennie, úgy kívánja a király parancsa és az ország törvénye.

Gergő Mátyás leánya, a szépséges Lidi is ott szomorkodik az édesanyja mellett, az egyik szekéren; alig tudja visszatartani a sírását, ha két égő szeme összetalálkozik deli völgyéne szerelmes szemével, mert hát az is ott ül a dalolók között a hátsó ülésen.

Hiába fia a néhai öreg birónak, viszik Ferkót is, viszik huszárnak, nem ismer a katonai regula kivételét.

Mikor betérnek a kaszárnya széles udvarába az inspekciós őrmester le sem tudja venni róluk a szemét, mód nélkül tetszik neki az összeötelve bucsuzó pár, mert hogy az Ursten jókedvébe teremtette őket, az még a vak sem tagadhatja. Szinte rosszul esik annak a marconaképű nagybajuszu őrmesternek, hogy szét kell őket választania, de hát öneki is parancsa van, szigorú parancsa, hogy trombita-szóra állítsa össze az új katonákat, pedig már abba is hagyta a trombitás a jeladást. Ameddig látják egymást folyton integetnek a kendőjükkel Gergő Lidi és Tóth Ferkó, míg végre eltűnik a legény a sokudvaru nagy kaszárnyában s Lidi is felszólítja az öreget a szekérre, mely síró nyikorgással dőcög tovább a piac felé, a hol összeveszik, a mire szükség van otthon, a hol meg is etetik az állatokat s aztán szomorúan indulnak vissza ugyanazon az uton, amelyen jöttek notázás nélkül, szótlanul lecsüggesztett fejfel.

Hej! de lassan lassan járteztán az idő szekere. Mintha csiga lett volna minden nap, alig tudott hajnaltól alkonyig érni, de azért csak újra virradt és újra alkonyodott. Akármint lassan, mégis csak telt az idő s egyszer csak észrevétlenül úgy fordult, hogy gyorsabban kezdtek peregni a napok. A második esztendő már fele olyan hosszú sem

volt, mint az első. Hiába, már olyan az ember természete hogy mindenbe bele tud szokni.

Azt a cifra papírra írt levelet sem várta már oly türelmetlenül Lidi, mint eleinte. Ha meghozta a posta elolvasta, ha ideje került felelt is rája a szegény epekedő katonának, aki, mikor minden levelében szemére hányt a miért oly kurta a válasz, utoljára még ilyen kurtát sem kapott. Nem ért rá a lelkem, írás helyett inkább ki-kiosont a gyepű mellé, ott várta már a Gazsi Pali, aki bizony több ember volt az ő hű Ferkójánál. Ő már kiszolgált a császárt, éppen akkor eresztették haza, a mikor Tóth Ferkót elvitték.

Mire harmadszor is megjött az október elseje s a rekruták megint berukkoltak, Tóth Ferenc, a káplár ur, már csak ezektől a régi pájtásaitól tudta meg, hogy nagy dolog történt a napokban. Az öreg Gergő Mátyásnak elvette az Isten a szeme világát, megvakult biz a szegény, tehetetlen ember. Ki vezesse most a gazdaságot? Fia nem volt, leánya is csak egy. Férfi kell a házhoz. Egy hosszú esztendeig nem várhatnak, míg Ferkó hazakerül a huszároktól, hát bizony nem is lehet rossz néven venni, az öregtől, hogy Gazsi Pálnak ígérte a leányát, meg a jóságát.

Összeszorult e szavakra a szegény káplár szive, malomkő nem nyomhatta volna össze jobban. Hanem azért nem szolt egy szót sem, csak odaült rapportra a kapitány

— **Áthelyezés.** Kerkápoli László bírósági végrehajtót Tapocára helyezte át az igazságügyminiszter s ezzel valahára vége szakadt annak az anomáliának, hogy járásbíró-ságunknál 2 végrehajtó működött. Így mindkettőnek a tisztességes megélhetése biztosítva van.

— **Halálozás.** Özv. Nagy Sándorné haláláról a következő gyászjelentést vettük: Alulírottak a maguk, és az összes rokonok nevében is, szomorú szívvel tudatják, hogy özv. Nagy Sándorné szül. Balogh Mária élete 71-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 15-én elhunyt. Az üdvözültnek földi maradványai f. hó 17-én d. u. 3 órakor az ev. ref. egyház szertartása szerint fog eltemettetni. Csurgó, 1905 február 15. Ida férjezett Dombó Vinczéné Ilka, ifj. Pietsch Istvánné Vilma, ifj. Dr. Eröss Józsefné gyermekei. Özv. Dr. Nagy Sándorné szül. Bósz Ilona menyé. Dombó Vincze Pietsch István Dr. Eröss József vejei. Sebestyén Pálné, sz. Dombó Nelli, Szigvárh Béla sz. Dombó Margit, Dombó Vincze, Naszluhác Géza, Pietsch Tóni, Pista, Melanka, Eröss Jóska, Vilma Sándor, Bandi Mariska unokái. Sebestyén Ida, Mariska Pali, Szigvárh Margit dédunokái.

— **Próbászónoklat.** A helybeli izr. templomban tegnap délelőtt a rendes isteni tisztelet folyamán Dr. Kohn Lajos rabbi próbászónoklatot tartott, melyen a hívők közül számosan megjelentek s figyelemmel hallgatták végig a szimpatikus megjelenésű fiatal pap magvas és szép ünnepi beszédét. A csurgói rabbijelölt az egész hallgatóságra igen kedvező benyomást gyakorolt s nem nehéz megjósolni, hogy Dr. Kohn Lajos nem sokára megválasztott papja lesz a csurgói izr. hitközségnek.

— **Táncostély.** A csurgói iparos és kereskedő ifjuság önképzőköre által f. hó 11-én a Korona nagytermében rendezett táncvigalom szépen sikerült. A néző közönség köréből ugyan nem sokan voltak de a táncoló ifjuság annál nagyobb számban volt képviselve. Vigan táncoltak a zene hangjai mellett s az egész mulatságot a fesztelen jókedv jellemzi. Mintha zsinoron ment volna az egész, egy zavaró hang sem gátolta a teljes összhangot. Az első negyest 38 pár táncolta. Szünóra alatt folyt le a tombola, mely iránti élénk érdeklődés mutatkozott. Összesen 70 darab tombolatárgy volt, egyik szebb és csinosabb a másiknál. Az ifju leánykák hamarosan megrohanták a publikumot a tombolatárgyekkel s különösen az éltebb urak zsebeit pumpolták meg alaposan. Összesen 400 darab jegyet árúsítottak el. Szünóra után újból hozzáfogtak a csárdához s hajnali 5 óráig vigan folyt a mulatás. A mulatság tiszta jövedelme 137 kor. 20 fillér, mely összeg az egyesület pénztárába tényleg be-

ar elébe s attól kért alássan szabadságot nagy 48 órára.

A kapitány ur nem volt rossz ember, szerette is a legényt, tudta, hogy nagy okának kell lennie, ha kerni jön, eleresztette hát Isten hírével, pedig sok volt a dolog a kaszárnyában az új suhancokkal.

Fölvette Tóth Ferkó a legszebb ruháját, csillogott rajta minden, a csakótól a sarkantyúig, kocsit is kapott a piacon, jött be ma elég a rekrutákkal.

Otthon egyenesen Gergőék házának tartott. Ott javában, mostak vasaltak, hogy mindben legyen az új menyecske möringja. Lidit is a vasaló asszonyok közt fogta. Ki is ejtette a drágalátos ijedében a vasalót a kezéből. Felrohant a nagyszobába egy szóra. Remegve sompolygott utánna a leány. Nem merté reáemelni az égő két szemét.

— Ne félj tőlem Lidi! nem ellenségképen jöttem, csak egyet akarok kérdezni és aztán nem állok az utadba. Mondd meg igaz lelkedre, kinek az akaratából még a Gazsi Pálhoz?

— Az édes apám kívánja, — hebegte halálsápadtan a leány.

— Hazudsz te álnok teremtés, érzem, hogy hazudsz. Rám untál, elhagytál... hol van a csábitód, annak is mondani akarok valamit utoljára.

— Ott van bent a másik szobában.

folyt. A mai társadalmi viszonyok mellett ez elég szép eredmény s minthogy a jelenvoltak teljesen megvoltak elégedve, a mulatság minden tekintetben jól sikerültnek mondható.

— **Szabad Lyceum** Folyó hó 19-én vasárnap délután pontban 4 órakor előadás lesz a főgymnasium fizikai előadótermében. Előadást tart Horváth Kálmán: Az elektromos jelenségekről. (kísérletekkel) Tagok beléptidíjat nem fizetnek. Nem tagok számára a belépti díj 20 fillér.

— **Művészestély.** Csütörtökön és pénteken este a Korona nagytermében művészestélyt rendezett Kömley Gyula vezetése alatt egy kis színészcsapat, melynek starja a 7 éves kis Lakos Vilmácska volt, aki mint Fedák Sári utánzója a budapesti Királyszínházban keltett legelőször feltűnést. A közönség gyönyörűséggel nézte a bájos arcú kis csöppöt elragadóan sikkes és ügyes táncát, aki a zúgó tapsokat olyan bókólásokkal köszönte meg, mint egy valóságos primadonna. Ferenciné Lányi Irma költeményeket szavalt még pedig igazán művészi előadásban s a közönségre úgy méltóságteles megjelenése, mint kiváló tehetségre valló szavallata mely hatást gyakorolt s a közönség zajos tapsokkal róta le elismerését. Hajós Elza, a pécsi színtársulat tagja magyar dalokat, angol kupleket és műdalokat énekelte. Kitérő hangjával és fedák-áriszerű előadásával, valamint ügyes táncával és huncut mókáival szinte elragadta a hallgatóságot, mely a „Janos vitézt” kétszer is kívánta hallani és sürű tapsokkal hálálta meg a Csurgón oly ritka műelőzetet. Kömley Gyula a tőle már megszokott józú és kitérő előadással néhány bravuros kuplét énekel s a közönség csak azt sajnálta, hogy azokkal — érthető okokból — fukarkodott. (dal az üres kasszáról.)

— **Képezői hangverseny.** A képezői ifjuság a legnagyobb buzgalommal készül a f. hó 25-én megtartandó hangversenyre. Nem csak Csurgó, de a vidék közönsége is érdeklődéssel néz a mulatság elé, s így előre láthatólag nagyszámú közönség fog egybegyűlni. A meghívók e héten küldtek szét. **A ki tévedésből nem kapott meghívót s arra igényt tart, forduljon Dittert Ferenc tanárhoz**

— **Felülfizetések.** A csurgói iparos és kereskedő ifjuság önképzőköre által f. hó 11-én rendezett táncvigalmon felülfizettek: Baró Inkey József 10 kor, Dr. Jünker Elek 8 kor, 40 fill, Hajas József, Bakonyi József, Bakonyi Ferenc 2—2 kor, Mikola György 1 kor, 60 fill. Pronay István 1 kor 20 fill, Szollár József, Kertész József, Stern Ignác, Nagy Péter, Cseplics Janos, Kreitl József, Krausz Zsigmond 1—1 kor, Vágó Gyula, Lipsitz Zsigmond, Kunzerits Károly, Bárdos Sándor 80—80 fill, Péteri Viktor, Vlaszák József

— Átment oda. Nem volt bent senki, pedig mindenki bizonyította, hogy oda ment be, mikor Ferkót jönni látta. Ott is volt az istenadta, csak hogy a kemencébe bujva. Ugy rántotta ki a huszár lábánál fogva. Reszkett a gyáva mint a kocsonya és sirva-riva jajveszékelt, hogy ő nem oka semminek.

Végig mérte a huszár tetőtől talpig a szemével s aztán elfordulva tőle, csak onnyit mondott a leánynak:

— Nem átkozlak Lidi. Nem kívánom, hogy az isten verjen meg. Meg vagy te marverve. Ilyen hitvány emberrel nem szokott számolni egy huszár. Kutyamosó volt ez a katonaságnál is, nem katoná.

Azzal sarkon fordult, büszkén kiegyenesedve. Olyan szépen pengett a sarkantyúja hogy öröm volt hallgatni, mikor végig haladt az utcán özvegy édesanyja házatája felé.

Harmadnap reggel újra bent volt a kaszárnyában. A kapitány ur nagyon megdicsérté, még kezet is nyújtott neki, amint jelentette:

„Kapitány ur, jelentem alássan, itt maradok örökre, mert édesanyámon kívül a lovatam szeretem legjobban a világon

Szablics Mihály, Varga István Zséger Gyula Pitlik Lajos Horváth Feren, Lieb Vilmos, Pollák János Kovács Gyula, Hauptmann Antalné, dr. Vida Károly, Brüll Samu, Varga Hermann 40—40 fill, Lesnyák Lipótné 20 fill. — **Tombolatárgyakat küldtek:** Bazsai Margit, Nébli Erzsike, Pollák Málvin Lipsitz Ilonka, Rónai Miksáné, Brüll Samu Bakonyi József, Bakonyi Ferenc Vlaszák József, Varga István Zséger Gyula Sárdinec Ferencz Veisz Klárka, Bazsánt Fáni, Bazsánt Antal, Vágó Gyula Lesnyák Etuska, Sumann János, Reményi Béla, Kovács Rózsika Kovács Margitka Kircsi József Tóth Erzsike. Bene Juliska Hóly Vilma Dobrovec Teruska özv. Hedatsek Pálné Horváth Ferenc Lieb Vilmos Strausz Gyula Sattler Soma Blau Gizella Péteri Viktor, Szablics Mihály, Hajas József, Dr. Jünker Elek

— **A Balatoni muzeum egyesület** február 26-án d. e. 11 órakor Keszthelyen a v-rosháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület tisztelt tagjait ez-uton hívja meg. A rendkívüli közgyűlés egyedüli tárgya: az alapszabályok módosítása.

— **Néprajzi kincseink gyűjtése** cím alatt Sági János a Balatoni muzeum öre, a Keszthelyi Hírlap s. szerkesztője 60 oldalas füzetet írt, melyet a Balatoni Muzeum Egyesület adott ki. Az érdekes füzet szakértelm-mel, lelkesedéssel buzdít a néprajzi kincsek megbecsülésére és gyűjtésére. A füzetet Tóth Bélának a Pesti Hírlap mult vasárnapi tárcája nagy elismerésben részesíti. Azoknak, akik a Balatoni Muzeum hazafias célját gyűjtésükkel felkarolni akarják, az egyesület a füzetet díjtalanul küldi meg.

— **A tisztelt gazdaközönséghez!** Mint tudomásunkra jutott Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magnagykereskedése Budapesten arról értesíti a gazdaközönséget, hogy a lany-irányzat következtében, a löhermagnak (stíriai löherének) f. é január 1-én megjelent főárjegyzékében rovatolt árát hatályon kívül helyezte. Az árak jelenleg a következők: 4-számú prima primissima 95.-korona, 4-a számú legelsőrendű 93.-korona, 4-b számú elsőrendű 92.-korona, 4-a számú legelsőrendű 93.-korona, 4-b számú elsőrendű 92.-korona, 50 kilónként. Ezen három minőség tisztaság és csiraképesség tekintetében a létező legkitűnőbb. Általánosan ismeretes, hogy a Mauthner cég olasz vagy amerikai löhermagnot nem forgalmaz és hogy az álta szállított löhermagnak arankamentességét a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás hivatalos ölmözára igazolja. Ezen árszállítás nagy elismerést kelt a gazdaközönség körében, mert újból bebizonyult, hogy Mauthner a gazdák érdekét szem előtt tartja-

CSARNOK.

HETI KRÓNIKA.

Bucszuzóval telt el a hét, Bucszuzom hát magam is, Ritkul a jók sora ismét, Erről szólnék valamit.

Egy pár szóban összetömvem Oly keveset mondhatok: Pógároknak figyelője Adjon Isten jónapot!

Kérve kérem a távozót, Gondoljon majd néha ránk, Kolozsvári pógárokról Irogasson egyet-mást!

A szívjóság miről irok, S örvendés dolog ez, Irok róla, hisz nem titok: Szegényeknek háza lesz.

De az öröm nagyobb volna, Ha e ház nem kellene, Akkor notám szebben szólna: „Nincs Csurgónak szegénye.”

Azt beszélnek, hogy a csodák, Korszaka már rég lejárt,

VILÁGHIRŰ

a „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített Számos (kir. körjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban ára **20 korona.**
Legfinomabb kivitelű *Blom-, Platin- és krétarajz* ára **5 korona.**

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítenk mindenkinek *teljesen ingyen*, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint, vagy egyszerre beküldi.

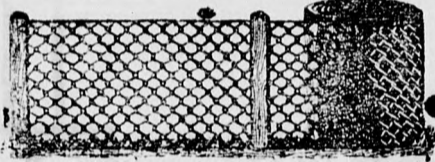
„REKORD”

festészeti műintézet

Budapest, VII. Rottenbiller utca 40.

16-20

Bámulatos olcso kerítések!

Vágó Lajos

épület és géplakatos, sodrony fonat- és kerítés szövetfonodája
CSURGÓ (Somogy.)

Szöbtermelők figyelmébe

Mezőgazdák figyelmébe

Ajánlja sodrony fonodáját, mindenféle **parkok, kertek, szőlők, udvarok, vadaskertek** stb. bekerítésére.

Ugyszintén **vaskerítések** és **vaskapuk** legdiszesebb kivitelét.

Kivánatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál.

A vidéken lakó családoknak

mellőzhetetlen
a **hygienikus és teljesen szagtalan** csász. és kir. szabadalmazott

szobakloset,

mely mint elegáns bútordarab, bármilyen lakásban elhelyezhető.

Betentoló kocsi

hyg. köposaszé

bidetek és irrigátorok

mosdó- és fürdőkádak

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

GUTTMANN L

closet-gyár

Budapest, IV., Városház-utca 2. szám

(Kossuth Lajos-utca sarkán.)

M e g h i v á s.

A csurgói segélyszövetkezet 1905 évi febr. hó 19-én

délután 2 órakor tartja

XIV-ik rendes évi

K Ö Z G Y Ű L É S É T

hivatalos helyiségében, (tűzoltó őranya)

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

CSURGÓ, 1905 febr. 13.

Az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Az igazgatóság évi jelentése.
- 2) A felügyelő bizottság évi jelentése.
- 3) Költségvetés megállapítása.
- 4) Esetleges indítványok tárgyalása.

A csurgói segélyszövetkezet 1904 évi sársszámadása.

XI. évtársulat.

Nyereség.		Veszteség.	
Nyereség áthozat, 1903 évről	3355 88	Fizetések	648 —
Tőke 0/0	7759 41	Költségek	270 96
Késedelmi 0/0	791 67	Nyereség m. egyenleg	11070 —
Egyébb díjak	19 60		
Megtérült költségek	62 40		
	<u>11988 96</u>		<u>11988 96</u>
Vagyon.		Teher.	
Pénztári készlet	2162 49	Törzsbetét állomány	117986 —
A XII. évtárs. tartozása	16300 —	Nyereség m. egyenleg	11070 —
A XIII. " "	14000 —		
Kötelező állomány	96340 —		
Hátralékos 0/0	253 51		
	<u>129056 00</u>		<u>129056 00</u>

XII. évtársulat.

Nyereség.		Veszteség.	
Nyereség áthozat 1903 évről	669 75	Kifizetett kamatok	3937 58
Tőke 0/0	6317 33	Fizetések	648 —
Késedelmi	545 60	Költségek	351 09
Egyébb díjak	32 70	Nyereség m. egyenleg	2628 71
	<u>7565 38</u>		<u>7565 38</u>
Vagyon.		Teher.	
Pénztári készlet	85 71	Folyó számlán	15000 —
Kötelező állomány	64680 —	A XI. évtárs követelése	16300 —
A XIII. évtárs. tartozás	35400 —	Törzsbetét állomány	66237 —
		Nyereség m. egyenleg	2628 71
	<u>100165 71</u>		<u>100165 71</u>

XIII. évtársulat.

Nyereség.		Veszteség.	
Tőke 0/0	4428 92	Kifizetett kamatok	3281 96
Késedelmi 0/0	426 66	Fizetések	864 —
Egyébb díjak	382 80	Költségek	492 18
		Nyereség mint egyenleg	600 24
	<u>5238 38</u>		<u>5238 38</u>
Vagyon.		Teher.	
Pénztári készlet	39 24	Törzsbetét állomány	42484 —
Kötelező állomány	92445 —	A XI. évtárs követelése	14000 —
		A XII. " "	35400 —
		Nyereség egyenleg	600 24
	<u>92484 24</u>		<u>92484 24</u>

CSURGÓ, 1904 december hó 31.

Reményi Samu
könyvelő

Dr. Horváth Iósef
pénztárnok

Traubermann Ádám
igazgató

A felügyelő bizottság

Szabó Lipót

Szántó János

Fried Samu

Felhívás

a Csurgói takarékpénztár részvénytársulat t. e. részvényeseihez.

A folyó évi január 29-én tartott közgyűlésünk társulatunk alaptőkéjének 75.000 K-ról 100.000 K-ra leendő felemelését határozta el 250 drb 100 K. névértékű névre szóló részvény kibocsátása által. A részvényekre 1905. márczius 30-ig 270 K. az 1905. január 1-től járó 5 % -os kamattal együtt befizetendő. Ennélfogva felhívjuk t. e. részvényeseinket, hogy a még be nem fizetett 70 % -ot, részvényenként 189 koronát és ennek 1905. január 1-től járó kamatát folyó évi márczius 30-ig annál inkább befizetni sziveskedjenek, mivel ellenesetben a keresk. törvény 170 §-a értelmében a részvényekre igényeiket elveszítik.

Felhívjuk továbbá közgyűlésünk határozata folytán a 78. 79. 517. 189. 687. 230. 351. 637—647. 279. 280. 299. számú részvényeink tulajdonosait, hogy elővételi jogaikat fenti fizetések és a részvények bemutatása ellenében folyó évi márczius 1-ig gyakorolják, ellenesetben elővételi jogaikat elveszítik.

Csurgó, 1905. január 30.

A Csurgói takarékpénztár részvénytársulat
Igazgatósága.

„Milleniumtelep“ Nagyősz

Legolcsóbb árak

Legolcsóbb árak

Szép és tartós szőlője!

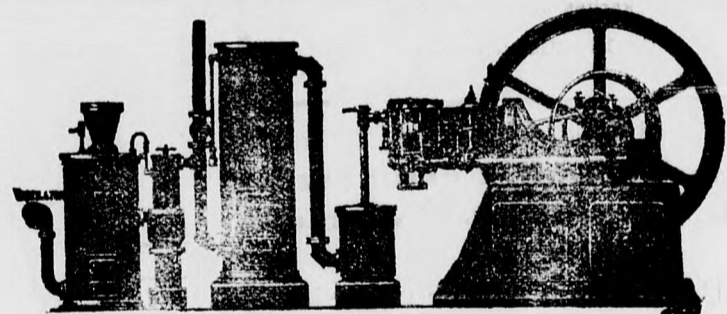
csak annak lesz, a ki *ingyen* kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segítséggel és áll. felügyelet mellett létesült

15—20.

Báli - - -
meghívók

csinos kivitelben készülnek

V g ó Gy u l a
könyvnyomdájában.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek
2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Saját magát
károsítja, aki
szőlőoltvány
szükségletét
nem fedezi a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos *Caspari Frigyes* Medgyes
Nagyküküllőmegye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 6—12

Egészen ingyen
zománcozott edényt

nem kapnak sehol, de 6 főzőlabost és 6 főzőfazékat különféle nagyságban, 12 darabot 1 ft. 75 krajcárért én szállíthatok. **Ingyen** csomagolás utánvétel mellett

A többi tárgyak feltűnő olcsó árban

Árjegyzéket ingyen küldök.

KOHN, gyári raktáros, Budapest,
VI. Csengeri-utca 51.

6—20